

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1858 de Mitropolitul Andrei Șaguna
APARE SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul:
Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe
se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor
un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile
se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Chestiunea trecerii preoțimii ortodoxe din Ardeal la Casa generală de pensiuni a Statului

Ca în toți anii Înalt Prea Sfinția Sa Mitropolitul nostru Nicolae a plecat și anul acesta în repețite rânduri la București, spre a se interesa personal de nevoile bisericii, de chestiunile de interes obștesc pentru biserică și de alcătuirea bugetului și pentru a face intervențiile cuvenite la forurile în drept pentru repararea nedreptăților din trecut ale bisericii.

Așa, I. P. S. Sa, în timpul din urmă a presidat ședințele Comisiunii pentru modificarea Legii și Statutului pentru organizarea Bisericii ortodoxe române, a luat parte la ședințele Senatului și, fiind actuală problema trecerii preoției din Ardeal la Casa generală de pensiuni a Statului, a stat la București două săptămâni, în care timp I. P. S. Sa a luat contact în repețite rânduri cu dl V. Iamandi, ministrul cultelor, cu dl M. Căciocov, ministrul finanțelor și cu dl I. Mincu, director general al Casei generale de pensiuni a Statului. Cu acest prilej s'au discutat modalitățile și condițiile de trecere la Casa pensiilor și s'a lămurit principal chestiunea din toate punctele de vedere. Constatăm cu plăcere că forurile în drept au arătat în această chestiune cea mai largă înțelegere și sollicitudine și s'au dat asigurări categorice din partea dlui ministru al finanțelor, că în urma avizului favorabil al Casei generale de pensiuni a Statului se va rezolvi favorabil chestiunea financiară a trecerii preoției, și se vor lua în bugetul anului 1937-38 sumele reclamate de această trecere la stat. Deși trecerea la Casa generală de pensiuni a Statului se va face cu începerea anului bugetar viitor, adică cu 1 Aprilie a. c., totuși înscrieri nouă la pensie se vor putea face numai cu începere dela 1 Aprilie 1938. Acest interval de timp este necesar pentru facerea formalităților și statelor personale ale celor ce vor trece la Stat, cu anii de serviciu și drepturile cu cari vor fi primiți, precum și cotizațiile ce vor avea să fie vărsate, conform condițiilor și modalităților ce se vor stabili.

De asemenea va trece asupra Casei pensiilor, pe data de 1 Aprilie 1937, plata pensiilor la acea dată și cei înscriși la pensie de către eparhiile ortodoxe din Mitropolia Ardealului după data de 1 Octombrie 1925.

Pensionarii dinainte de 1 Oct. 1925, rămân mai departe în sarcina fondurilor de pensiuni și ajutorare a Eparhiilor.

Ultima întrevedere în această privință a avut-o I. P. S. Sa Mitro-

politul Nicolae cu dl ministru al finanțelor în ziua de 20 Februar a. c. când s'au discutat modalitățile ultime ale chestiunii.

Piedeca cea mai mare a trecerii preoției la Casa pensiilor a Statului nu au format-o Fondurile de pensiuni eparhiale, cum s'a afirmat prin ziare, ci faptul, că statul nu a luat la timpul său în bugetul cultelor așa numita *noime* la salariile preoților începând cu 1 Ianuar 1930 și până astăzi. Și cum această noime face pe acest timp cam 60 milioane lei, greutatea este să se afle creditul necesar pentru luarea în bugetul anului viitor 1937-38 a acestei sume, precum și suma cuvenită pe anul bugetar viitor 1937/38 a noimei, care face cam de 9¹/₂ milioane lei.

Și piedeca aceasta se va delătura prin bunăvoința dlui ministru al finanțelor, care a promis luarea în buget a sumelor necesare.

Trebuind procurate dela Eparhii unele date nouă, cerute de dl ministru al finanțelor și fiind reclamat la reședință de multe agende ale Arhiepiscopiei după o absență de 2 săptămâni, I. P. S. Sa s'a reîntors la reședință în ziua de 20 Februar seara, iar în 24 Februar a plecat din nou la București spre a soluționa definitiv această chestiune.

La timpul său vom arăta so-luția la care s'a ajuns, care credem că va fi spre deplina mulțumire a tuturor celor interesați.

În această chestiune ni-a dat un deosebit de prețios concurs dl inspector general, Dr. Moise Ienciu, încredințat din partea ministerului cultelor ca să studieze și trateze cu Casa pensiilor și în înțelegere cu ierarhii bisericii din Ardeal să se soluționeze cât mai echitabil această chestiune. Pentru acest concurs îi suntem deosebit de mulțumitori.

Putem vesti cu bucurie, că I. P. S. Sa în acest timp, interesându-se și de celelalte chestiuni de interes obștesc ale bisericii și de chestiunea bugetului prin înalta Sa autoritate de care se bucură, a esoperat dela ministerul cultelor luarea în bugetul anului viitor a salariului cântăreților din Ardeal, absolvenți ai școlilor de cântăreți, și a salariului preoților la 20 parohii nou recunoscute, iar dela dl Ministru al educației naționale bugetarea alor 47 de posturi de învățători-preoți în Săcuime, pentru intensificarea acțiunii de recăstigare a românilor maghiarizați din acea regiune.

Fiind întruniți în săptămâna aceasta la București toți ierarhii din Mitropolia Ardealului, sperăm că împreună cu forurile în drept vor afla cea mai nimerită soluționare a acestei chestiuni așa de arzătoare și de mult așteptată a preoțimii noastre.

București, 25 Februarie 1937.

Pr. V. NISTOR
consilier arhiepiscopesc

Cel mai mare păcat

Fostul preot Iosif Trifa continuă, cu viclenia care nu l părăsește nici o clipă, să atace Biserica și să se laude pe sine. Arătând disprețuitor cu degetul la unele scăderi ale unor credincioși, el trage concluzia că nu poate sta în Biserică în rând cu aceia și-și urmează drumul croit de ambiția sa.

Erezii de felul acesta s'au ivit de mult în Biserică. Încă pe la începutul veacului III, s'a arătat un oarecare Montanus care împreună cu aderenții săi s'a despărțit de Biserică pe motiv că aceasta nu scotea din sânul ei pe cei cu păcate grele. Pe calea lui Montan merg toate sectele moderne, iar acum mai pe urmă și expreotul Iosif Trifa. Dar pe când Montan cerea Bisericii să excomunică numai pe cei cu păcate extreme, fostul preot Iosif Trifa cere să fie excomunicat orice creștin cu un păcat extern cât de mic.

Aceasta însemnează nici mai mult nici mai puțin decât ca Biserica să excludă mai pe toți credincioșii, sau mai bine zis să se excludă pe sine dintre credincioși, rămânând la margine cu o grupă mică din aceia cari se pretind absolut nepăcătoși, sfinți

nepătați și plini de mândria curățeniei lor.

Cât de greșit și de păcătos este punctul de vedere al fostului preot Iosif Trifa! El uită că Biserica tocmai pentru aceasta este ca să ajute oamenilor să se facă mai curați și mai nepăcătoși. De aceea sunt tainele ei, de aceea este învățătura ei. Dacă n'ar ținea în sânul ei decât pe acei ce se pretind desăvârșiți, atunci în ce-ar mai consta misiunea ei, activitatea ei? Biserica e doctorul care are în primul rând grijă de cei bolnavi — și ferece de acela care își recunoaște boala sufletească și trebuința de ajutorul Domnului prin Biserică. Biserica este vastul stadion de alergare spre Dumnezeu a creștinilor. Dar în acest stadion unii cad împiedându-se de ceva, alții obosesc, alții desnădăduesc când văd depărtarea țintei. Stadionul însă își are doctori — preoți — cari îi ridică de subsuori, le dă medicină întăritoare, curaj și-i conduce mai departe spre țintă. De altfel în stadionul acesta nu e o luptă a unui alergător împotriva altuia, ci se sprijină unul pe altul, ca

întrucât se poate să înainteze toți sau cât mai mulți. Creștinul din biserică știe că la Dumnezeu nu poate ajunge singur. Dumnezeu nu-l primește dacă vede că nu s'a silit să aducă cu el pe câți a putut. Înaintarea cea adevărată spre Dumnezeu nu se face prin silința de-a întrece pe alții neajutându-i, luându-le cu orice preț înainte, ca să te vadă întâi pe tine Dumnezeu ajungând. Înaintarea cea adevărată se face zăbovind cât mai mult în ajutorarea celor mai nevoiași ca să meargă și ei cu tine, fie și mai încet, fie și încetinindu-ți șorul tău. Mai bine să apari în fața lui Dumnezeu mai târziu, dar purtând de subsuori frați mulți cari altfel ar fi rămas în pulbere, decât apărând singur, în fugă găfăită. Abia sprijinind pe alții vii în fața lui Dumnezeu, nu când mergi singur, izbind cu piciorul în cei ce cad și cerând să fie scoși din stadion ca să nu încurce drumul.

Biserica este lanul cu grâu și neghină și lanul nu se poate plivi singur de neghină. Numai Dumnezeu la sfârșit, prin îngerii Săi, va face această alegere, pentru că numai El știe să deosebească bine neghina din grâu.

la seama, domnule Trifa, ca nu cumva, socotindu-te spic de grâu și cerând să fie scoasă neghina din holdă, să nu fi însuși neghină. Domnul a oprit să se smulgă neghina înainte de sfârșit, tocmai ca nu cumva deodată cu ea să nu fie scoase și spice de grâu. Dta socotești neghină poate și pe unii cari sunt în realitate mai grâu ca Dta, și dacă Biserica s'ar lua după cererea Dtale, poate ar arunca și grâu afară din sine.

Dacă vrei să faci o operă într'adevăr pozitivă pentru împuținarea păcatelor credincioșilor, pentru desăvârșirea lor, apoi nu te separa cu îngâmfare de ei, nu ieși din Biserică, ci stai între ei și îndeamnă frățeste. În Biserică au mai fost destui credincioși cari au luptat pentru îndreptarea fraților lor, dar cuvântul lor nu era ca al Dtale: «sunteți păcătoși, iar eu sunt drept, prin urmare ies dintre voi!» ci: «fraților suntem păcătoși, să ne silim să fim drepti». Așa se înmoaie sufletele. Spui că mai bine vrei să fi caterisit decât să fii «smerit» și înțelegi prin smerenie lașitatea. Vai ce greșală! Vorbești ca un adept de al hitlerismului. Nu-ți cere nimeni să nu muștri păcătosul! Dar îți cere calitatea de creștin, să nu disprețuești pe păcătos și să nu te mândrești cu virtutea proprie.

Au fost în Biserică și grupe ce-au ieșit dintre oameni ca să poată sluji mai bine lui Dumnezeu. E oastea minunată de călugări cari într'adevăr au luat asupra lor toate renunțările și greutatele drumului ostenitor al virtuților. Dar nu s'au socotit niciodată mai buni ca ceilalți oameni și nu i-au disprețuit niciodată. Cuvântul lor n'a fost: *sunteți* păcătoși, ci *sântem* păcătoși. Ei n'au vorbit de loc de păcatele altora, ci de ale lor, privirea lor

n'a fost continuu atințită la căderile altora ca îndată să le trîmbe cu bucurie răutăcioasă mai departe, ci privirea lor era atințită cu încordare înainte spre ținta atât de depărtată a desăvârșirii în Dumnezeu. Prin pilda unei vieți astfel îmbunătățite, pe care nu și-o trîmbeau prin cuvinte, ci vorbea ea dela sine, exercitau apoi cea mai puternică influență asupra credincioșilor ce luptau cu păcatul.

Acesta e spiritul adevărat creștin. La baza acțiunii fostului preot Trifa este însă ceva stricacios, care n'a întârziat să-și arate roadele în desbinarea actuală.

Dușmănind adevărul, fostul preot Iosif Trifa se laudă că va fi pedepsit pentru că e contra jocului tineretului. Și călărește pe tema aceasta număr de număr. Nu i-a cerut nimeni să nu fie contra jocurilor și nu-l va pedepsi nimeni pentru asta. Ci el a declarat că nu mai poate intra în Biserică, pentru că unii credincioși tineri joacă uneori. Aci este greșala: să ieși din Biserică pentru că socotești că nu poți sta în ea odată ce cuprinde și oameni cu păcate, adevărate sau preinse, mai mult sau mai puțin mari. Și aminteste de Pravila dela Govora care blamează jocurile. Pravila dela Govora însă nu cere ca creștinii cari joacă să fie scoși din Biserică.

Biserica își are disciplina ei. Pe ceice păcătuiesc îi povățuește spre îndreptare prin cuvânt, îi ridică prin Taine, iar dacă păcatele sunt mai grele îi supune unor canoane în sânul ei. Li oprește dela sfânta Taină a cuminecării, le refuză alte servicii, dar nu-i scoate afară, pentru că atunci cum mai poate lucra asupra lor ca să-i îndrepteze?

Este însă un păcat mai mare decât toate pentru care Biserica excomunică pe cineva din sânul ei: e ridicarea împotriva Bisericii, împotriva învățaturii și conducerii ei ierarchice. Pentru păcatele morale Biserica n'a scos niciodată pe cineva din sânul ei. Cei cu asemenea păcate recunosc că ei greșesc, recunosc că Biserica reprezintă adevărul și îndemnul ei morale trebuiesc urinate, și nu se ridică împotriva lor; ei mărturisesc că păcatul lor este din slăbiciunea de-a se ridica până la înălțimea idealurilor arătate de Biserică și în această mărturisire e dată și puțința de-a se îndrepta. Dar cine se ridică împotriva Bisericii, — îi neagă chiar puterea ei singură mântuitoare de suflute, neagă că ea este singura cale spre Dumnezeu, neagă dreptul ei de-a conduce exclusiv pe oameni și neagă normele pe cari le susține în fața credincioșilor. Aceștia nu mai recunosc că sunt slabi și de aceea păcătuiesc, că sunt cu mult mai jos decât idealurile Bisericii, dar se vor sili să se apropie de ele, recunoscând normelor ei caracterul dumnezeesc, ci disprețuiesc Biserica, o strică, o dărâmă, divizând pe oameni pentru o pretinsă superioritate morală care în curând se poate arăta ca nefiind decât o simplă închipuire.

Este de un milion de ori preferabil să dureze Biserica ca normă unică a adevărului pentru tinerea în unire a creștinilor, chiar dacă temporar sunt scăderi în viața morală a unor credincioși, — până ce cu noui încordări ele se împuținează, — decât să se fărâmițeze Biserica în tot atâtea grupulețe câți ambițioși se ivesc, grupulețe cari la începutul existenței lor reprezintă oarecari încordări morale dar cu timpul răcindu-se sub raportul moral nu mai păstrează decât separația sectară. Cu ce e mai bun azi protestantismul separat de catolicism? Cu nimic. A supraviețuit numai răul: desbinarea. Cu ce sunt mai bune azi miile de secte cari s'au separat în cursul timpului de Biserică? Cu nimic. Primul foc moral s'a stins

repede și a rămas creștinismul fărâmițat, răul cel mai mare de care suferă creștinătatea, rău care are ca efect toată decăderea morală, ne mai fiind recunoscută din plin autoritatea Bisericii, singura în stare să lupte durabil pentru desăvârșirea omenirii.

Expreotul Iosif Trifa vrea să aducă în Biserică și în neamul românesc desbinarea pentru ambițiile proprii. Nu se va alege de el și de grupa care-l va urma decât blestemul lui Dumnezeu și-al neamului. În loc să stea în sânul Bisericii și aici să lupte — nu cu batjocuri, ci cu sfatul blând și cu pildă proprie — pentru veșnicul ideal al desăvârșirii credincioșilor, se separă ca un sectar, plin de îngâmfarea că «desăvârșirea» lui nu poate sta lângă «păcătoșenia» altora.

Acesta e cel mai mare păcat. Să fie puțin atent și la sine.

Un „preot cu crucea 'n frunte”

Despre îndureratul părinte, care e protopopul nostru dela Orăștie, Ioan Moța, scrie *Neamul Românesc* de Duminecă, sub titlul de sus și sub semnătura dlui profesor N. Iorga, următoarele:

În fața sicriului singurului său fiu, jertfit pentru ideea crucii, a apărut, cu duioșie creștină și romană stăpânire, ca în zilele mari ale Ardealului, un uitat al luptelor de odinioară, un mare nedreptățit al zilei de astăzi, o icoană cu totul curată și nobilă, preotul Ioan Moța.

Nu știu dacă a fost și la București, fiindcă el e un om dela Orăștie, unul din acei înrădăcinați cari pentru nimic în lume nu se poate despărți de locul unde și-au trăit viața, unde, în numele Domnului și spre folosul neamului, și-au făcut fapta și unde așteaptă ceasul izbăvirii cu laudă și cu mulțumită.

Pe vremea când a fi român era o primejdie, acest ziarist de rasă, acest om născut pentru luptă și înzestrat cu acele însușiri care singure atrag iubirea poporului înțelept, a stat în fruntea războiului desrobirii, a stat fără frică, dar fără trufie și fără cel mai mic gând ca asupra lui să se reverse ceva din binefacerile biruinței.

Și, când s'a săvârșit minunea, el și-a urmat ziarul, acea «LIBERTATE» care și atinsese ținta, și nimeni nu l-a auzit vre-odată, plângându-se de ceva, cerând ceva, ridicându-se împotriva unui om sau unei stări de lucruri.

Laudele i-au lipsit, dar nici n'avea nevoie de dănsle; astăzi o mângăiere i se cuvine, — și, orcât i-ar fi sufletul de tare, el are nevoie de dânsa.

Concordatul iugoslav. *Stipulațiunile Concordatului, propus între Iugoslavia și Vatican, au slărnit o înversunată opoziție din partea Bisericii ortodoxe. În cazul că parlamentul din Belgrad le ratifică, bisericii romano-catolice i s'ar acorda — printre alte lucruri — dreptul de a înființa atâtea școli teologice susținute de stat, câte găsește de cuviință; instrucția religioasă în școli ar fi obligatorie, cum nu este pentru copiii de alte confesiuni. Se raportează că patriarhul sârbesc a amenințat pe ministrul președinte D. Stoiadinovici și pe toți ceilalți miniștri ortodocși ai cabinetului cu excomunicare dacă stipulațiunile se vor aproba.*

Patriarhul are motive de a fi îngrijorat, pentru că într-o țară cu 6.000.000 de ortodocși și 5.000.000 de romano-catolici, acești din urmă s'ar bucura de privilegiu însemnat și de avantagii, care nu s'au acordat la nici o altă biserică. (Din Guardian, Londra, 8 Ianuar 1937).

C. preoți să stea în fruntea mișcării

Oastea Domnului

Probleme-Recensii-Comentarii

Momente de profundă reculegere în sânul poporului. — Dl I. P. Gigurtu, neobositul și valorosul director al revistei *Libertatea*, comentând decursul solemnității desfășurate la înmormântarea celor care au fost *Ionel I. Moța* și *Vasile Marin*, face în numărul din 20 Februar al numitei reviste câteva încheeri nimerite, ce merită să fie remarcate:

Impunătoarea procesiune — spune dsa — reculegerea celor ce au urmat-o, dar mai cu seamă a populațiunii care o aștepta dealungul drumului, — dovedește că este ceva schimbat. — Ce putere a impus populațiunii noastre nedisciplinate, uneori ușuratică, plină de ironie, această disciplină și acest respect?... Ce-a putut impune așa de puternic marelui mulțimi, încât să uite totul și să se închine cu respect pentru sufletul celor morți, mulți să plângă, alții să ingenuche în ploaie sau în zăpadă?

Mulțimea, poporul, cetățenii ce-și fac datoria zilnic, pentru a avea strictul lor necesar, care luptă pentru acest minimum de existență, erau obișnuiți și considerau că este normal să existe o clasă conducătoare, care trebuie să trăiască mai bine și mai ușor. Ei citeau însă în ziarele politice, cum se atacă multe din personalități, cum mulți își schimbă felul de trai de azi pe mâine, niciodată n'au auzit sau citit că din aceștia ar fi dispuși unii să se sacrifice pentru o cauză dreaptă, — tactica politică trecea înaintea adevărului și dreptății.

Cum să nu fie mișcat acest popor, când aude că doi tineri din cei mai bine dotați, cari puteau spera să ocupe orice situații în această țară s'au hotărât cu alți șase, să se ducă și să lupte pentru cruce și Hristos, ca dădea un exemplu de jertfă. Doi din acești opt, soarta a făcut să fie tocmai cei mai buni, au căzut jertfă conștiinței de sacrificiul vieții lor. Este natural ca întreg poporul să fie mișcat de acest sacrificiu voit și căutat. Patrimoniul de daruri superioare sufletuști, ce posedă fără îndoială poporul nostru, a fost răscolit de această jertfă, — și toți martirii anonimi ai neamului, cari au luptat 17 secole cu toate hoardele străine, ce au căutat să-l cotopească, scăpând și păstrând neamul românesc până azi, au clocotit și s'au redșteptat în sufletul poporului, — așa imi explic pietatea tuturor și respectul celorla cari nu simt la fel.

Am impresia că moartea lui Ion Moța și Vasile Marin, a căzut la o astfel de cotitură, pe care o simt în atmosfera generală de regenerare a neamului, în dorința tuturor de mai bine — și dacă această impresie personală este reală și o dau în vileag ca să-mi pot da seama dacă e justă sau nu, atunci trebuie să recunosc că acest sacrificiu a venit la timp, de oarece totul anunță că se apropie din nou o încercare mare pentru neamul nostru și este o fericire că această încercare găsește poporul dșteptat din amețala luptelor sterile și gata pentru lupta cea mare.

Conferința poetului Radu Gyr la Sibiu. — Dl Radu Gyr, profesor la universitatea din București și unul din marii poeți ai neamului nostru, și-a dezvoltat Duminecă în 21 Februar în sala prefecturii, în fața unui public numeros, temeinica și admirabilă conferință despre „Anarhismul poetic”.

Învăluită în graiul de mătase și de aur al poeziei, conferința a fost totuși o sabie cu care a decapitat într-o formă nemiloasă și spre mulțumirea generală aiureala dadeistă și suprarrealistă din literatură, ca și ecourile ei actuale: sibilismul din poezie și obsesia sexuală din roman.

Conferențiarul a identificat originile acestei preținse literaturi în spiritul disolvant și internațional al iudaismului, purtat de lozincă revoluției permanente care are ca scop destrămarea oricărei spiritualități naționale încheiate, oricărei logici intelectuale și ordinii morale, haosul deplin.

Poetul vitejiei și al gingășiei românești, poetul baladei și al căminului, poetul care a îmbogățit vocabularul poeziei noastre cu minunate frumuseți cu aromă cronicărească, a fost înconjurat de publicul sibian cu o iubire caldă, deosebită.

Cercuri religioase. — Preoțimea cercului religios, *Daneș*, din protopopiatul Târnava-Mare, s'a întrunit în toamnă în conferință în parohia *Daneș*. Prezenți sânt toți preoții cercului, afară de unul care și-a motivat absența. Conform programului, se stabilește itinerariul pentru ținerea conferințelor în anul 1937, după cum urmează: Ianuar 1937 în parohia *Seleuș*, April în parohia *Hetur*, în Iulie în parohia *Criș*.

În ceea ce privește stabilirea subiectelor la ședințele intime și la cele publice, membrii cercului încredințază pe părintele *Vasile Corbeanu*, președintele cercului, a le stabili singur, repartizându-le pe preoții cercului, după cum va afla de cuviință.

În 30 Ianuar 1937, aceiași preoți s'au întrunit în conferință religioasă în parohia *Seleușul*. La ora 9 începe serviciul dumnezeesc al utreniei în sobor, continuându-se cu sfânta liturghie. Strana, în timpul utreniei, e condusă de dl *Dumitru Boariu* dir. școl., iar răspunsurile sfintei liturghii le dă corul societății „Sf. Gheorghe” al tinerii din această parohie condus tot de dl Boariu. La priceasnă, părintele *Nicolae Deac* din Florești a cuvântat impresionant mănecând dela Mat. cap. 5, vers 16: „Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor...” Predica reliefează viața și activitatea Sfinților ierarhi Vasile, Grigorie și Ioan.

La sfârșitul sfintei liturghii, după invocarea Duhului sfânt se oficiază slujba parastasului pentru odihna sufletelor eroilor căzuți pe frontul Madridului: *Ionel I. Moța* și *Vasile Marin*.

După terminarea acestui serviciu părintele *Vasile Corbeanu* vorbește despre viață, caracterul și sentimentul patriotic și religios al celor ce s'au jertfit pentru Hristos și cruce. Predica e ascultată cu profundă mișcare.

Cercul religios se întrunește apoi în conferință intimă în localul școlar, unde e invitat și corpul didactic al școlii. Preotul local, *Iustin, Sârbu* predă elevilor din cl. VII subiectul: Mitropolii Varlaam și Dosoftei. După predarea lecțiunii practice-model, prelegătorul își face autocritica. La critica lecțiunii iau cuvântul preoții: I. Oltean, N. Deac și V. Corbeanu, cari o declară de binereușită.

La ora 3:30 preoțimea oficiază vecernia în sobor, la sfârșitul căruia predică părintele *I. Olteanu* din *Criș*: despre Dumineci și sărbători și cinstirea lor. Biserica arhiplină a ascultat cu mult interes predica, presărată cu exemple luate din viață.

Părintele președinte *V. Corbeanu*, rezumând programul desfășurat în acea zi, roagă credincioșii a se conforma sfaturilor și îndemnurilor date de C. preoți și mulțime tuturor participare.

Salutul parohiei din loc îl aduce parohul *Iustin Sârbu*, care arată însemnătatea misionară a cercurilor religioase și străduințele preoțimii, depuse în lățirea cuvântului dumnezeesc.

Terminată vecernia, preoțimea se deplasează cu o parte din popor la casele a două bolnave, cărora li se face slujba sf. Maslu.

Conferință. — Cercul de studii „Acțiunea săceleană” din *Satulung* a luat inițiativa organizării unui ciclu de 6 conferințe în sala festivă a gimnaziului de băieți din localitate.

Prima conferință, având ca subiect: „Contribuția bisericii creștine la întărirea naționalismului românesc”, a fost ținută la 14 Februar a. c. în fața unui numeros public din Săcele, de către părintele *Silvestru Garcea-Cernatu*. Arătând modul răspândirii creștinismului și al pătrunderii sale prin colonizarea împăratului Traian, în

sânul poporului românesc, conferințiarul trece în revistă epocele însemnate din istoria neamului românesc, arătând contribuția largă a bisericii la întărirea neamului și la cultivarea idealului său național. Sf. Sa stăruie în deosebi în a descrie epoca de glorie a marelui mitropolit *Andrei Șaguna* care a luptat nu numai pentru reînființarea și organizarea mitropoliei ortodoxe ardelenne, ci datorită influenței sale la curtea din Viena a câștigat și drepturi pe seama românilor din Ardeal, clădind la sate și orașe sub tutela bisericii o seamă de școli pentru cultivarea fiilor neamului. Șaguna a fost, spune între altele Sf. Sa, și sufletul marei adunări de pe Câmpia Libertății dela anul 1848 a românilor ardeleni, alături de luptătorul Simeon Bărnuț. Ca încheiere, Sf. Sa îndeamnă publicul să cultiva dragostea față de biserică și să vadă în ea luceafărul de lumină și de mântuire a neamului românesc.

Asistent.

Duminecă, 14 Februar a. c., în biserică ortodoxă română din comuna *Bazna*, din inițiativa inv. dir. Petru Marcu, s'a oficiat un parastas pentru martirii neamului Ionel Moța și Vasile Marin, morți în Spania pentru credința în Hristos și latinătate.

Služba religioasă a fost oficiată de preotul Filip Gabor, care la sfârșitul slujbei a ținut o mișcătoare cuvântare, reliefând jertfa pentru cruce și creștinism a acestor eroi și martiri.

A mai vorbit cu multă simțire învățătorul I. Moldovan.

La serviciul religios au luat parte toți românii din loc, intelectuali, copiii de școală și toți T. P. dela subcentrul P. P. Bazna, al cărui comandant este inv. dir. P. Marcu.

Sfânta slujbă a stors lacrimi adânci din ochi și jale mare din sufletul celor de față.

Parastasul a fost împărțit ca „anafură” tuturor celor de față. P. M.

Sentimentul răspunderii în fața lui Dumnezeu, — este mijlocul puternic pentru asigurarea păcii între oameni și popoare.

Acesta e adevărul ce iese la iveală din înțeleapta cuvântare rostită de curând din partea președintelui *Roosevelt* al Statelor Unite din America de nord, cu prilejul congresului pentru pace, ținut la Buenos Aires.

Președintele Americii a declarat:

Toate încercările, făcute în cursul vremilor, de a nega pe Dumnezeu, au rămas și rămân deșarte. Constituțiile țărilor dau cetățenilor drepturi la libertate religioasă. Dar, acest drept presupune credință și încredere în Dumnezeu. Întăriți de credința în Dumnezeu, noi din America, — zice președintele *Roosevelt*, — voim să vedem pacea domnind în lumea Europei. Insulețiți de această credință, noi americanii veghiăm și străjuim asupra emisferei noastre (din America), și dorim, în credința noastră, să oferim, cu ajutorul lui Dumnezeu, o speranță și fraților noștri de dincolo de Ocean.

Nr. 1641—937

Comunicat

Se aduce la cunoștință candidaților de preoți că în Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia și Sibiu, sunt vacante 27 parohii bugetare, iar în regiunea secuiească alte opt parohii nouă, recunoscute de către Onor. minister al cultelor și artelor.

Onor. minister al educației naționale a binevoit a asigura salariul de învățător catehet pentru 47 localități în regiunea secuizată din județul Ciuc, Treiscaune și Odorhei, în care urmează a se institui preoți.

Ceice doresc să ocupe vre-unul din aceste posturi, să înainteze în termen de 30 zile P. Ven. Consiliu Arhiepiscopesc, Sibiu, cereri, însoțite de acte asupra pregătirii teologice. Absolvenții de Academii teologice licențiați în teologie să aibă certificat de calificare preoțească, iar candidații hirotoniți să prezinte carte canonică dela Chiriarhul lor.

Dintre candidații la aceste posturi vor fi preferiți ceice cunosc împrejurările și condițiunile din regiunea secuizată.

Sibiu, din ședința bisericească a Consiliului arhiepiscopesc dela 22 Februar 1937.

Consiliul Arhiepiscopesc ortodox român, Sibiu

INFORMAȚIUNI

Proectul de lege, votat de cameră, pentru organizarea ministerului cultelor și artelor, a fost depus la senat în ședința dela 22 Februar 1937.

Disolvare. Una din grupările masonice din țara noastră, așa numită „*Masoneria Națională Română de Rit Scoțian Antic și Acceptat*”, este și rămâne disolvată, conform hotărârii recente, adusă de conducerea ei.

După această disolvare dela sine, rămâne ca autoritățile chemate să procedeze la desființarea celorlalte grupări ale francmasonilor, cu membri în majoritate jidovi.

Socoteli mai nouă constată, că în Rusia, în vremea celor 18 ani de cărmuire comunistă, au fost omorâți: 28 episcopi, 6778 preoți, 6585 învățători, 3800 profesori, cam 52 mii de oșteri, peste 200 mii polițiști și civili, și 11½ milioane țărani și lucrători. Eată „binefacerile” sălbătăciei sovietice!

— Comuniștii din Spania nu se lasă cu mult mai pe jos. Acolo, dela începutul războiului civil și până de curând, cei fără Dumnezeu au trimis la moarte: 17 mii de preoți și peste un milion de alți oameni, între cari numeroși cărturari: profesori, doctori, advocați, ingineri etc.

Un baptist, cu numele *Vasile Gavriș* din Căpâlna, chemat zilele acestea ca martor într'un proces penal la tribunalul din

Dej, a refuzat să presteze legiuitul jurământ, cerut dela martori înainte de a depune. Tribunalul i-a aplicat sancțiunea, conform noului cod penal: amendă de o mie de lei și una lună închisoare corecțională.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, 28 Februar 1937, va predica părintele A. Nanu.

Conferință publică se ține Duminecă, în 28 Februar 1937, ora 6 seara, în sala prefecturii județului Sibiu. Conferențiază P. S. Episcop *Nicolae Colan* al Clujului despre: Crâmpie din Evanghelia Domnului.

CARTI ȘI REVISTE

Viața Ilustrată, revistă pentru familie, cuprinde în numărul său mai nou, din Februar 1937, următoarele lucrări: † *Nicolae Colan*: Sărbătorirea marelui învățat Sextil Pușcariu. — *Grigorie T. Marcu*: Se împuținează slova criminală. — *O. Bucevski*: Sectele religioase. — *Prof. Dr. L. G. Munteanu*: Întâmpinarea Domnului. — *I. V. Spiridon*: Stăpâne, recunoaște-mă!... și Osânda [poezii traduse din Gino Novelli]. — *Grigorie Popa*: Stilul european. — *Al. Străoneanu-Balaș*: Rondelul bisericii din deal... [poezie]. — *D. E. Nicoară*: Jertfă pentru Hristos. — *Gh. Noveanu*: Doliu [poezie]. — *Il. V. Felea*: Dumnezeu și sufletul în poezia contemporană. — *Axente Creangă*: Câteva realizări ale științei în anul 1936. — *Dr. Eugen Dobrotă*: Prin țările apusene. — *G. Stănescu*: Carl Maria Weber. — *Cronică literară*, cronică internă și externă, viața veselă, numeroase ilustrații.

Recomandați această excelentă revistă amicilor și cunoșcilor Dvoastră.

Nr. 42—937

(13) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a III-a Dealul mare cu filia *Grue-lari*, protopopiatul Băița, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post: 1. Întregirea salariului dela stat. 2. Sesiune parohială: 3 jugăre 1158 st. p. arător, livezi, pășune. 3. 2 stânjini lemne din pădurea comunei. 4. Adău, fiecare familie câte 1 ferdelă de cucuruz. 5. Stola obișnuită în parohie. 6. Casă parohială nu este. Cererile de concurs, însoțite de actele necesare și încuviințarea P. Ven. Consiliu Arhiepiscopesc, se vor înainta în termenul legal oficiului protopopesc Băița. Candidații, cu știrea oficiului protopopesc, se vor prezenta în vreo Duminecă sau sârbătoare la biserică spre a face cunoștință cu credincioșii. Oficiul protopopesc ortodox român Băița, în înțelegere cu consiliul parohial. Băița, la 3 Februar 1937.

Dumitru Secărea protopop.

Nr. 1016—1937

Comunicare

Se aduce la cunoștință, că erezii după Pr. Gheorghe Furtuna din Covasna, decedat la 20 Ianuar 1937, în baza § 5 din regulamentul fondului de ajutorare preoțesc au primit dela Cassa arhidiecezană din Sibiu, în numerar, fără nici o reținere, ajutorul de Lei 30.000.

Sibiu, din ședința secției economice a Consiliului arhiepiscopesc dela 6 Februar 1937.

Consiliul Arhiepiscopesc

Banca de industrie și comerț soc. anon., Sibiu

Convocare

la a 73-a adunare generală pentru ziua de 10 Martie 1937, ora 17, în sala școalei Brukenenthal.

Ordinea de zi:

1. Aprobarea bilanțului încheiat la 31 Decembrie 1936.
2. Raportul cenzorilor și propunerea pentru distribuirea beneficiului.
3. Stabilirea retribuiunii cenzorilor și a consiliului de administrație.
4. Alegeri.

Sibiu, la 8 Februar 1937.

(3) 1—1 Consiliul de administrație

Nr. 149—1937

(9) 3—3

Concurs

În înțelegere cu consiliul parohial, publicăm concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român pentru întregirea parohiei de clasa a II-a *Belini*, protopopiatul Sf. Gheorghe.

Venitele împreunate cu acest post:

1. Salar dela stat.
2. casă parohială în stare bună cu supraedificate.
3. Sesiune parohială de 20 jugăre, arător și fânaț, primite prin reforma agrară.
4. Lemne de foc 5 (cinci) stânjini din pădurea compozitoratului, având a se îngriji preotul de tăiatul lor.
5. Câte una ferdelă (20 litri) grâu dela circa 60 familii și câte una ferdelă porumb dela restul familiilor (circa 80).
6. Stola stabilită în ședința din 19 Ianuar 1937 a consiliului parohial.

Majoritatea credincioșilor neștiind românește, se cere dela candidați cunoașterea și a limbii maghiare.

Cererile de concurs, cu actele necesare și cu autorizația de candidare dela Prea Ven. Consiliu Arhiepiscopesc, se vor înainta în termenul indicat oficiului protopopesc Sf. Gheorghe, iar candidații având prealabila încuviințare a protopopului, se vor prezenta în vreo Duminecă sau sârbătoare în parohie spre a cânta, predica și servi și spre a face cunoștință cu poporul.

Sf. Gheorghe, la 20 Ianuar 1937.

Oficiul protopopesc ortodox român Sfântul Gheorghe

Aurel Nistor protopop

Citiți, sprijiniți și răspândiți ziarul Telegraful Român

„ALBINA”, institut de credit și de economii, Sibiu

Exh. Nr. 5006/1937.

CONVOCARE

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii „ALBINA” Sibiu, sunt invitați în virtutea art. 19 și 25 din Statute, pentru ziua de 27 Martie 1937, ora 10 a. m., la

a LXIV-a adunare generală ordinară,

care se va ține în localul de ședințe al institutului „ALBINA” din Sibiu, strada Visarion Roman 1.

Adunarea generală ordinară va fi legal constituită, dacă conform art. 25 al Statutelor vor fi prezenți cel puțin 20 acționari, cari să reprezinte a 10-a parte din capital.

ORDINEA DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale;
2. Darea de seamă a consiliului de administrație, Bilanțul și Contul Profit și Pierdere pe anul 1936 și raportul consiliului de cenzori;
3. Descărcarea consiliului de administrație și a consiliului de cenzori;

Domnii acționari, cari voiesc să participe la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiați, în conformitate cu art. 22, 23 și 25 din statutele societății, trebuie să depună acțiunile și plenipotențele cel mult până Luni, în 22 Martie a. c., la 12 ore, la cassa Centralei în Sibiu.

Depunerea acțiunilor resp. a plenipotențelor în scopul indicat se poate face și la filialele institutului din Brașov, București, Cluj, Dicio-Sânmărtin, Lugoj, Mediaș, Târgu-Murăș și Timișoara, precum și la băncile „Ardeleana” din Orăștie, „Furnica” din Făgăraș, „Patria” din Blaj și Banca Românească din București, tot până la termenul de 22 Martie a. c.

Procurile trebuie să fie timbrate.

Sibiu, 20 Februarie 1937.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE.

ACTIV

Bilanț încheiat la 31 Decemvrie 1936

PASIV

ACTIV			Lei	PASIV			Lei
Cassa :				Capital social			
a) Numerar efectiv	15.907.805	—		Fonduri de rezervă :		100.000.000	—
b) Disponibil la B. N. R. și la C. E. C.	47.265.914	—		a) rezervă legală		12.148.342	—
c) Cupoane scăzute și titluri eșite la sorti	2.954.028	—	66.127.747	Fonduri de ajutorare :			
Disponibil la bănci :				a) Fondul cultural	1.466.966	—	
a) In țară	4.041.459	—		b) Fondul „Partenie Cosma”	1.064.750	—	2.531.716
b) In străinătate	1.457.232	—	5.498.691	Fonduri de amortizare :			
Portofoliul de Titluri :				a) Pentru creanțe dubioase	14.738.750	—	
I. Titluri românești :				b) Pentru imobile	—	—	14.738.750
a) Efecte publice val. nom.	44.415.800	—	18.579.245	Fond de pensii și ajutorare al funcționarilor			24.290.412
b) Titluri cotate la bursă val. nom	19.051.550	—	15.501.300	Dobânzi nerealizate la creanțe dubioase			—
c) Titluri necotate la bursă val. nom.	26.897.250	—	14.854.150	Diferințe de curs nerealizate la portofoliul de titluri			4.190.163
			48.934.695	Obligațiuni proprii în circulațiune			17.000
II. Titluri străine :			6.407	Depuneri spre fructificare :			
III. Din titlurile de mai sus sunt angajate :				I. Din țară :			
Efecte publice val. nom.,	11.012.800	—	v. r. 3.675.369	a) la vedere	114.483.128	—	
Portofoliul de scont :				b) pe termen	358.617.286	—	
I. Plătibil în țară :				c) pe livrete de economii plătibile la purtător	562.483	—	
a) Cambii fără garanții	54.854.478	—		d) Pe bonuri de casă plătibile la purtător	—	—	473.662.897
b) „garantate cu titl., mărf., etc.	6.484.868	—		II. Din străinătate			473.662.897
c) „ „ „ ipotecii	103.505.335	—	164.844.681	Creditori :			
II. Plătibil în străinătate			164.844.681	I. In țară :			
III. Din portofoliul de mai sus, se află reescontat :				a) La vedere	14.960.465	—	
a) Plătibil în țară, total	19.100.181	—		b) Pe termen	45.428.855	—	60.389.320
b) „ în străinătate, total	—	—		II. Din străinătate			193.849
Total Lei	19.100.181	—		Angajamente de reescont :			
Debitori :				I. In țară :			
I. Din țară :				a) la B. N. R.	15.630.181	—	
a) Debitori fără garanții	34.627.807	—		b) La alte instituții	—	—	
b) „garantați cu ef. comerc.	21.075.309	—		c) Giruri la B. N. R.	3.470.000	—	19.100.181
c) „ „ „ titluri	7.816.092	—		II. In străinătate :			19.100.181
d) „ „ „ ipotecii	85.726.640	—		Cecuri și ordine de plată emise :			
e) „ „ „ garanții div.	7.071.404	—	156.317.252	a) cu plata în țară	3.721.892	—	
II. Din străinătate			281.888	b) cu plată în străinătate	—	—	3.721.892
Debitori beneficiind de legea lichidării datorităilor din 7 Aprilie 1934 (cota rămasă)			193.916.226	Dividende neridicate			459.609
Pierderi din aplicarea legii lichidării datorităilor din 7 Aprilie 1934			496.725	Conturi diverse			13.018.386
Participațiuni :				Conturi tranzitorii			3.413.149
I. In țară :				Beneficiul net :			
a) La întreprinderi industriale	—	—		a) Reportat din anul trecut	1.535.167	—	
b) La alte întreprinderi	5.800.000	—	5.800.000	b) Din anul curent	16.531.461	—	
II. In străinătate :			5.800.000	Minus dotația Fond de amortizare pt. creanțe dubioase	8.000.000	—	10.066.628
Imprumuturi pe termen lung			16.798.135				
Imobile :							
a) Necesare comerțului propriu și pentru funcționari	24.931.832	—					
b) Alte imobile	29.589.677	—	54.521.509				
Mobilier : amortizat			—				
Conturi diverse :	4.885.798	—					
Efectele fondurilor „A” și „B” de pensii al funcționarilor institutului	23.219.540	—					
Efectele fondului „Partenie Cosma”	293.000	—	28.398.338				
Conturi transitorii			—				
			741.942.294				741.942.294

DEBIT			Lei	Conturi de ordine			CREDIT	Lei
Cauțiuni statutare				Deponenți de cauțiuni statutare				2.625.000
Debitori pentru avaluri și scrisori de garanție date de bancă :				Creditori pentru avaluri și garanții date de bancă :				
a) In țară	3.776.482	—		a) In țară	3.776.482	—		
b) In străinătate			3.776.482	b) In străinătate	—	—		3.776.482
Efecte comerciale în gaj :				Deponenți de efecte comerciale în gaj				977.713
a) In portofoliu	977.713	—		Deponenți de cambii de circulațiune				134.588.833
b) Reescontate	—	—	977.713	Remitenți de efecte spre încasare				5.287.455
Cambii de circulațiune :				Deponenți de ipotecii, cesiuni, mărfuri în gaj și garanții diverse				656.159.276
a) In portofoliu	134.588.833	—		Deponenți de titluri în gaj				29.359.955
b) Reescontate	—	—	134.588.833	Deponenți de titluri și alte val. în păstrare				145.572.510
Efecte spre încasare				Diverse titluri împrumutate				11.012.800
Ipotecii, cesiuni, mărfuri în gaj și garanții diverse			656.159.276	Acreditiv și diverse				4.662.750
Titluri în gaj :				Angajamente de reescont în conversiune				138.485.650
a) In portofoliu	29.359.955	—						
b) Regajate	—	—	29.359.955					
Depozite de titluri și alte valori în păstrare								
Debitori de titluri împrumutate			145.572.510					
Acreditiv și diverse			11.012.800					
Efecte reescontate în conversiune (cota rămasă)			4.662.750					
			138.485.650					
			1.132.508.424				1.132.508.424	

DEBIT			Lei	Contul Profit și Pierdere			CREDIT	Lei
Cheltuieli de administrație :				Reportat din beneficiile anului precedent				1.535.167
a) Salarii și indemnizații	16.016.434	—		Dobânzi încasate :				
b) Diverse	5.964.400	—	21.980.834	a) Dela portofoliul de scont	19.159.254	—		
Impozite și taxe			1.348.763	b) „debitori	22.523.175	—	41.682.429	
Dobânzi plătite :				Comisioane încasate				5.125.418
a) La depuneri	10.012.758	—		Venitul portofoliului de titluri				3.651.151
b) „Reescont	1.222.784	—		Venitul imobilelor				3.798.665
c) „Alți creditori	3.583.330	—	14.818.872	Beneficii diverse				422.267
Fond de amortizare :								
a) La creanțe dubioase	8.000.000	—						
b) La imobile și mobilier	—	—	8.000.000					
Beneficiu net :								
a) Reportat din anul precedent	1.535.167	—						
b) Al anului curent	8.531.461	—	10.066.628					
			56.215.097				56.215.097	

Sibiu, la 31 Decemvrie 1936.

Dr. I. Beu
președ. Cons. de adm.

I. Vătășianu
director general.

Șeful contabilității
N. Petrușiu
expert contabil.

Sibiu, la 25 Februarie 1936.

Constantin Popp, președinte.

Emilian Cioran

Matei Jiga, expert-contabil.

Dr. George Proca

Dr. Nicolae Schiau

Raportul consiliului de censori

Onorată Adunare Generală!

Subsemnatul consiliu de censori, am examinat conturile „Bilanț” și „Profit și Pierdere” pe anul 1936 ale institutului de credit și de economii „ALBINA”, Sibiu, și le-am aflat în consonanță cu registrele.

Referitor la împărțirea profitului net, ne alăturăm propunerii consiliului de administrație, pe care o recomandăm spre primire.

Vă rugăm deci, ca aprobând Bilanțul pe 1936 să dați atât Consiliului de administrație, cât și Consiliului de censori, descărcare pentru gestiunea lor pe anul 1936.

Sibiu, 23 Februarie 1937.

CONSILIUL DE CENSORI:

Constantin Popp, președinte.

Emilian Cioran

Matei Jiga, expert-contabil.

Dr. George Proca

Dr. Nicolae Schiau